

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILLI SØRENSEN
teli. 672
Postbox 76

Prent:
A. ØSTER

Dagblaðið ásannar

I Dagblaðnum hósdagin 2. apríl standa hesi orð um P. M. Dam og javnaðarflokkinn:

»Annars skal henda grein verða eitt prógv frá Dam, at javnaðarmenn eru »positivari« enn tjóðveldismenn»

Og víðari:

»Eisini vit vilja ásanna, at javnaðarmenn hava meira praktiskt arbeiði at vísa á enn tjóðveldismenn — uttan at vit her koma inn á úrslitið.«

Eitt prógv fyri, at eisini Dagblaðið kann fata og viðganga veruleikan, sjálvt um tað er í evstu løtu.

Framhald av 1. síðu.

Klakksvík . . .

FIMM SYSTRAR OG GUDRUN
Á SUÐURLANDIÐ

Streikan heldur á, men tó fara tvey skip hiðani á suðurlandið. Hesi bæði eru Gudrun og Fimm systar, sum bæði mynstra upp á brutto. Skipini eru klár at fara.

Lítið arbeiði á landi. — Størsta inn-tøka er útróðurin

Arbeiði hevur so slætts einki verið í seinastuni. Bert einstakar lossingar hava verið. Fiskur er eingin eftir, so at bæði vasking og turking er steðgað. Á sleipustöðini arbeiða nú bert nakrir fáir menn og smíðjuarbeiði er so at siga lítið og einki. Hermetikkfabrikk-in gongur sína vanligu gongd; er víð-hvørt í brúki, men aloftast er einki at gera har.

Kommunan hevur einar tíggu menn í arbeiði, men hetta er nógv ov lítið. Ein stórtur partur av fólkinum hevur gingið arbeiðsleysur í fleiri mánaðar.

Húsabyggingin er lítil, men tó er ikki sørt av hesum slagnum. Nýggja Føroya Bjór er komið væl ávegis, og Sjómannsheimið er rættuliga byrjað at næla. Tekniski skúlin verður nú innrættaður og verður vónandi tikið í brúk til komandi vetur.

Ovara hæddin av Klakksvíkari Ull-virki er gjørd til turkíhús. Nú eru til-samans fimm turkíhús í bygðini.

Tjaldrið hevur lossað her; fór hið-ani í dag og kemur aftur í morgin eftir nókrum sildatunnum.

Polo hevur lossað sement o. a. Fór í dag til Aalborg eftir sementi. — Eyðbjörg hevur staðið á bading til umvælingar.

Grunningur tekur fisk.

Framhald av 1. síðu.

Ólukkan í Vestmannasundi

Í trý korter eftir hinum, uttan tó at finna nakað.

Kl. 1 um náttina kom Norðheim inn á Vestmanna við sorgarboðunum.

Stjórnin upptikin

Mikumorgunin fóru motorbáturin Ólavur og Norðheim at royna at fáa Stjórnum, ið lá á 20 favna dýpi, upp-aftur. Teir royndu at toga, men kom-nir inn á 10 favna dýpi slitnaði.

Hósmorgunin royndu Ólavur og Fossá. Tað eydnaðist teimum at fáa hana inn á so grunt vatn á Vestmanna, at kavari kundi fara niður.

Seinrapartin hósdagin kom sand-báturin Ormurin av Fuglafirði. Tað eydnaðist teimum at seta Stjórnum upp á land.

Tað vísti seg at Stjórnin var illa farin.

Norðheim hevði siglt inn á loring-ina og brotið langt inn í maskinrímið.

Eingin av monnum, ið fórust, varð funnin í bátinum, men hóast Stjórnin fyrst var sokkin og síðani sleipað inn á Vestmanna, hingu snör-ini á vadheimum, eins ein kurv stóð á dekkinum við einum lodd í.

Soleiðis enda hesin dapri sorgar-leikurin í Vestmannasundi, har 6 av okkara mættastu sjómönnum létu lív.

LÆKNASTRÍÐIÐ dag frá degi

Næstseinstá mikudag kom nýggi læknin. Hann var eisini væntandi henda dag. Tað var júl 1. apríl, og hann hevði í samrøðu við blað okk-ara sagt, at hann ætlaði sær norður. Fólk í hópatali vóru á kajuni allan dagin.

Kl. 5.15 boðaðu fjallavaktir frá, at Thorshavn var í fjórðinum og stevndi móti Klakksvíkini. Ein fjöld av fólki var beinan vegin á kajuni.

Thorshavn kom spakuliga siglandi inneftir vanni. Góðveður var. Skipið legði at, fekk endarnar á land og læknin gjørdi seg kláran til at fara niðan á sjúkrahúsið.

Mannamúgván tagdi.

Læknin segði við ein umboðsmann Klakksvíkskinganna, at hann ætlaði sær niðan á sjúkrahúsið.

Okkara maður svaraði, at hetta helst fór at bera illa til. Læknin royndi kortini, fekk sett högra bein á bol-verkið, men ein livandi, tigandi múr-ur av Norðhavsins synum stóðu fyr í og í tí skili fór hann aftur umboð í Thorshavn, og skipið sigldi avstað aftur.

Tað var tógn, deyða tógn á landi, ikki nýttu Norðingar harðskap ella ó-kvæmisorð.

Thorshavn fór, men nú kom Pride úr Havni, og fólk vildu sjálvandi fáa at vita, hvørjir góðir menn vóru við har.

Já, landsstýrismaðurin Hákon Djurhuus var við, men hann fekk eina heilt annað enn góða móttöku — nú er vent í holuni.

Mikudagin fóru ongar aðrar ser-ligar hendingar fram. Fjallavaktirnar sluppu sær niðan aftur á tindarnar, og fólkið slapp sær til hús; tó stóðu einir 40—50 manns eftir á havnargarði-num. — Teir hava altíð, hvønn dag síðani 31. des. í fjór staðið har fyr í frætta nýtt — men enn hevur lítið verið at frætt. Nei og nei allastaðni, nei, ongar sömdir nakrastaðni, teir stóru ráða og »den må lude, som min-dre formår.« men livst, so spyrst. Um 1½ ár hava vit aftur orðið.

Einasta, ið nú varð hildið at verða best, var at »mobilisera«. Sjúkrahúsið varð kringsett og hevur verið tað síð-ani, dag sum nátt.

Um skírishalguna hendi einki. Menn ging uvakt. Páskaaftan ljóðaði, at Thorshavn skuldi koma, nógv fólk fór á kajuna, men einki skip kom.

Næstseinstá týsdag doyði Jaspur Hammer (Jaspur í Meilendi) Hovi, bert 53 ára gamalur.

Jaspur hevur altíð verið raskur og friskur, kom tað tí ógvuliga dætt við, at hann, ið bert hevði lígið sjúkurl í ein góðan mánað, skuldi doyggja so skjótt.

Jaspur var bóndi og fiskari, og lá ongantíð hansara partur eftir av ar-beiðinum.

Síðan fyrst í 30unum var hann til snurriváð, hann var ein av teimum, ið keyptu Njarðling og arbeiddi hann síni bestu ár umboð har. Aftan- síðsta heimsbardaga var hann av og á við øðrum snurriváðsbátum og legði teimum lag á at nýta hesi amboð.

Jaspur verður saknaður ikki bert í heiminum av konuni og teimum fimm börnum, ið eru tilkomin, men eisini av heimbygd síni.

Fríður veri við minni hansara.

Horbjörg.

»Social Demokraten« stórsligið »Færøerne i Dag«

Leygardagin 28. mars var stórtur partur av høvuðsmálagnu javnaðar-manna í Danmark vígdur Føroyum vegna 5 ára dagin — 5. apríl — fyri heimastýrslógini. Har er hópur av greinum, samrøðum og myndum. Lýs-ingar tróta ikki og nakrar av teimum eru á føroyskum.

Av innihaldinum nevna vit:

Til Færøerne og om Færøerne, inn-leiðandi grein. Fra hövdingesamfund over embedsmandsvalde til den nye hjemmestyre-ordning, eftir P. M. Dam fólkatingsmanni. Kraftværk skal forsyne halvdel af Færøerne med lys og el-strøm, grein um SEV-verkið. —Tjaldur har afkortet afstanden til Danmark, samrøða við Z. Niclasen

At kæra mamma okkara

Anna Jacobine Frederikke Fosaa doyði í kvöld, kunngerst hervið fyri slekt og vinum.

Jardarferðin verður leygardag-in tann 11. apríl kl. 11.30 frá ka-pellinum á nýggja kirkjugarðin-um.

Tórshavn, tann 7.4.53.

BÖRNINI

skipafelagsstjóra. — Eget hus til fær-ingerne i København, samrøða við Aspu Poulsen lærarinnu. — De stiger af havet, yrking eftir Heinrich Larsen. — Færøsk digtning, eftir cand. mag. Frederik Nielsen. — Færø-dans til heltekvad paa et par hundrede vers, eftir Atli P. Dam. — Om et år telefon mellem Færøerne og Danmark. — Ljómur — Færøernes sangkor i København. — Til belysningsprøver i Vorherres fjeldkulisser. (Stemnings-billede fra en Tjaldursfærd fra Thors-havn til Klaksvig). — Fem års fær-øsk hjemmestyre set fra dansk side, eftir fyrrv. ráðharra Viggo Kamp-mann. — Vi mangler et kontor for alle færøske anliggender, samrøða við Demmus Hentze.

Myndir: Tjaldur við kajuna í Havn. SEV-vatnbrunnurin í Vestmanna — Vestmanna bygð — innanbørða á Tjaldur — føroyskur dansur í Keyp-mannahavn — songkórið Ljómur — Klakksvík — Gjógv — Mikines — Kirkjubómúrrurin — grindadráp í Havn — stórt Føroyakort í litum — o. s. fr. Síðani er mynd av øllum teim-um stóru skaldunum og yrkjarunum og fleri.

Allar greinirnar og samrøðurnar eru sera áhugaverdar, og myndatilfarið er frálíkt.

Tað er kortini rætt

Tá ið vit sögdu frá, at landsstýrið gekk á odda við oljufyringum í staðin fyri at brúka føroyskt kol, var Dag-blaðið veruliga so »heldugt« at kunna siga frá, at hetta var við síðuna av, tá landsstýrið sjálvt fyri stuttum hevði fingið kolfyring í staðin fyri oljufyring.

Men í sama greinastubba verður sagt, at nýggja telefonhúsið hevur olj-ufyring, og at sjálvt lögtingið eisini fyri stuttum hevur fingið oljufyrðan miðstöðuhita.

Ivaleyrt er ikki líðugt enn.

Kanska Dagblaðið ger so væl at halda áfram.

Altýðublaðið sigur frá, at ein fø-roysk kvinna Jakobina Poulsen byr-jaði at lesa læknafroði við lærða há-skúlan í Reykjavík í byrjan av febr-uar. Hon tók studentsprógv í Dan-mark í 1934 og hevur seinni tikið evn-afroðisprógv.

Annars verður sagt, at nógvir út-lendingar lesa við lærða háskúlan — teir flestu til lækna.